

Social- och hälsovårdsutskottet

Icke stadfäst lag som återgått om ändring av lagen om tobakslagen (RP 38/2024 rd)

INLEDNING

Remiss

Icke stadfäst lag som återgått om ändring av lagen om tobakslagen (RP 38/2024 rd) (ISL 1/2024 rd): Ärendet har remitterats till utskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Laura Terho, social- och hälsovårdsministeriet
- specialsakkunnig Reetta Honkanen, social- och hälsovårdsministeriet.

ICKE STADFÄST LAG

Republikens president beslutade den 8 november 2024 med stöd av 77 § 2 mom. i grundlagen att inte stadfästa lagen om ändring av tobakslagen, som riksdagen antog den 9 oktober 2024 (RP 38/2024 rd, RSv 76/2024 rd). Lagen har återgått till riksdagen för behandling.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Den icke stadfästa lagen gällde så kallade nikotinpåsar och andra rökfria nikotinprodukter. Orsaken till att lagen inte stadfästes var att bestämmelserna om tillåtna smaker på rökfria nikotinprodukter kunde ha gynnat ett enskilt företag. Enligt lagen skulle ett förbud tillämpas mot rökfria nikotinprodukter med karaktäristiska dofter och smaker, med undantag av smakerna mentol, mint, te, ingefära, rosmarin och trä. Bakgrunden till ärendet beskrivs i svaret på ett skriftligt spørsmål om lagberedningen i fråga om tillåtna smaker för nikotinpåsar (SSS 382/2024 rd).

En ny regeringsproposition om rökfria nikotinprodukter bereds. Enligt den utredning som utskottet fått tryggar den nya propositionen rättvis och öppen konkurrens samt jämlik och icke-diskriminerande behandling av företagare i enlighet med regeringsprogrammet.

Enligt 78 § i grundlagen ska en lag som inte stadfästs, sedan respektive utskott lämnat sitt betänkande, godkännas med oförändrat sakinhåll eller förkastas. Beslutet fattas i plenum i en enda behandling med flertalet röster.

Betänkande ShUB 20/2024 rd

Med stöd av vad som anförts ovan föreslår utskottet att den icke stadfästa lagen om ändring av tobakslagen (RSv 76/2024 rd) förkastas.

Utskottet uppmanar dock statsrådet att utan dröjsmål lämna riksdagen en ny proposition om rökfria nikotinprodukter för att nikotinprodukterna ska omfattas av tobakslagen, särskilt för att skydda barns och ungas hälsa.

I den icke stadfästa lagen föreslås att rökfria nikotinprodukter ska få innehålla högst 16,6 milligram nikotin per gram produkt. Riksdagen godkände i samband med behandlingen av den icke stadfästa lagen (RSv 76/2024 rd) ett uttalande där det bland annat förutsattes att om det i de andra nordiska länderna föreskrivs lägre gränser för nikotinhalten eller strängare begränsningar av smaktillsatser eller tillsatser än i Finland, ska regleringen förenhetligas till denna del. Utskottet fäster uppmärksamhet vid att Ålands landskapsregering senast den 7 oktober 2024 har bett om utlåtanden om ett lagutkast enligt vilket en nikotinpåse får innehålla högst 10 milligram nikotin. Utskottet betonar att man vid beredningen av det nya lagförslaget bör beakta aktuella uppgifter om lagberedningen gällande nikotinprodukter i närområdena.

Utskottet föreslår ett uttalande om att en ny proposition bör utarbetas skyndsamt och att lagberedningen i närområdena bör beaktas. (*Utskottets förslag till uttalande*).

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen förkastar den icke stadfästa lagen ISL 1/2024 rd, som återgått.

Riksdagen godkänner ett uttalande. (Utskottets förslag till uttalande)

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att statsrådet skyndsamt bereder en ny proposition om rökfria nikotinprodukter så att aktuella uppgifter om lagberedningen gällande dessa nikotinprodukter i närområdena beaktas vid beredningen.

Betänkande ShUB 20/2024 rd

Helsingfors 22.11.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Krista Kiuru sd
vice ordförande Mia Laiho saml
medlem Kim Berg sd
medlem Maaret Castrén saml
medlem Bella Forsgrén gröna
medlem Hanna-Leena Mattila cent
medlem Ville Merinen sd
medlem Ilmari Nurminen sd
medlem Aino-Kaisa Pekonen vänst
medlem Minna Reijonen saf
medlem Anne Rintamäki saf
medlem Päivi Räsänen kd
medlem Pia Sillanpää saf
medlem Oskari Valtola saml
medlem Henrik Wickström sv
medlem Ville Väyrynen saml.

Sekreterare var

utskottsråd Päivi Salo.